

Zmeniť sa vnútri

Milí spoluobčania, milá mládež!

O niekoľko dní sa skončí tento rok, ktorý ako by sa iba

nedávno začal. A tak nám prichodí zamyslieť sa nad tým, či sme tie sľuby, plány, predsavzatia alebo svoje osobné zmeny, čo sme si dali, splnili. Hoci vieme, že tých vecí a javov, s ktorými sme nespokojní a chceli by sme ich zmeniť, je nadostač, ale nie vždy máme dostatok energie a vytrvalosti zmeniť zaužívané stereotypy – veci plynú po starom a my si rok čo rok hovoríme, že už to bude inak. A čo je mojím želaním? Aby sa v našej obci zmenili k dobrému hlavne vzťahy v rodinách, v susedstvách, nevyvolávali sa zbytočné prieky, aby sa smeti odkladali do nádob, kam patria, aby sme si trvalo vedeli udržiavať poriadok a čistotu, aby nás na ceste neobťažovali a nezneprijemňovali nám prostredie pobežujúce domáce zvieratá.

Prosím aj naše deti a mládež, aby nestrhávali rôzne oznamy a pútače, nepoškodzovali dopravné značky, neprevracali odpadkové koše a nerobili zlomyseľnosti. Chcem ich vyzvať k ľudskosti, aby mali úctu k rodičom, starým ľuďom a tiež k svojim učiteľom a k celému okoliu. Ved' aj oni raz zostarnú a čo si teraz zasejú, v starobe zožnú. Prajem im na to veľa, veľa síl a odvahy konať dobro.

Chcem sa teraz poďakovať za všetko, čo je v našej obci pekné, potrebné, užitočné a hlavne prospešné vám, všetkým občanom našej obce,

*(Dokončenie na 2. strane)
(Pokračovanie z 1. strany)*

BETLEHEM NA OBRÁZKU zhotovil z lipového dreva pán Jozef Ľapák z domu č. 107. Teraz vyrezáva Pána Ježiša, ktorého chystá ako darček, a pokračuje v práci na štvormetrovej reťazi vyhotovenej z jedného kusa.

Foto: rea

O rozpočte a daniach

Obecné zastupiteľstvo na svojom 13. zasadnutí 10. decembra prerokovalo ako hlavný bod programu rozpočet obce na rok 2005 a schválilo ho, aj keď nadriadené orgány opäť nestanovili

objem prostriedkov preň včas a dostali tak obce do napätej situácie.

Schválilo tiež o.i. dve dôležité všeobecne záväzné opatrenia, a to o miestnych daniach a o miestnom poplatku

za komunálne odpadky a drobné stavebné odpady. Bližšie o týchto závažných dokumentoch píšeme na nasledujúcich stranách, hneď na začiatku Dlhánskych zvestí.

(red)

V tomto čísle nájdete:

Nové ceny daní	str. 2	Slovo o Vianociach	str. 7
Kam dá obec peniaze	str. 3	Dlhánsky futbal po jeseni	str. 8
Škola štyridsaťročná	str. 4	Šatne už na úrovni	str. 9
Spoločenský život	str. 5	Keď zdravie nevládze	str. 10
Delobuchy, drogy	str. 6	Úsmevné zamyslenie k Silvestru	str. 11

KRÁTKO

Vlastním psa. Mám sa priznať?

Prvou mojou povinnosťou je, že pôjdem na obecný úrad a prihlásim psa najneskoršie do 30 dní, keď sa stanem jeho majiteľom. Na rok 2005 obecné zastupiteľstvo schválilo 150,- Sk za každého psa. Prevezmem známku psa s číslom a zabezpečím, aby ju nosil. Prípadnú stratu známky ohlásim do 15 dní odo dňa straty na obecný úrad a zaplatím poplatok 30,- Sk.

Doterajší majiteľ zaregistruje psa do 31. 1. 2005 a zaplatí daň podľa priznania.

Daňovníkom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá je vlastníkom psa alebo držiteľom psa, ak sa nedá preukázať, kto psa vlastní. (kov)

Zmeniť sa vnútri

ktorí ste sa akýmkoľvek spôsobom pričínili o skráslenie, zveladenie a svojou prácou prispeli ku krajšiemu spoločnému životu v našej dedine a aj v rodine.

A čo nám zaželať do nového roku? Mnohí túžia po pevnom zdraví, ktorého sa im nedostáva, tí zdraví ho pokladajú za samozrejmosť. Túžime po nových veciach, poznani, dobrodružstvách, ale najviac asi túžime po ekonomickej a hlavne finančnej istote, pracujúci po trvalom zamestnaní, aby dokázali užiť svoje rodiny a zabezpečiť deťom aj vzdelanie.

Najdôležitejšie a najpotrebnejšie by asi malo byť, aby sme dokázali zmeniť aj svoje vnútro. Aby naše srdcia oplývali dobrotou, žičlivosťou, pokojom a hlavne láskou. Budme k sebe dobrí, milí, prajní, nech nám úsmev na tvári trvá celý budúci rok, nielen na jeho začiatku.

Želám vám v novom roku, aby nikto nebol sám, aby sme stretávali zaujímavých a duchovne bohatých ľudí, aby sa každý deň niesol v znamení lásky a porozumenia!

Milan Kurčina,
starosta

Ako podať priznanie k dani z nehnuteľností v roku 2005?

Obec Dlhá nad Oravou ako správa dane z nehnuteľností v záujme kvalitnej informovanosti svojich občanov a v súvislosti s novým zákonom o miestnych poplatkoch a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady č. 582/204 – upozorňuje na zmeny v zákone o dani z nehnuteľností pre rok 2005. Priznanie k dani z nehnuteľností na rok 2005 podávajú obci Dlhá nad Oravou všetci vlastníci nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce, teda aj tí, ktorí sú u správcu dane evidovaní.

Predmetom podania daňového priznania sú tieto nehnuteľnosti:

- stavby /rodinné domy, garáže, rekreačné a záhradkárске chaty a domčeky na individuálnu rekreáciu, skleníky, ostatné stavby, priemyselné a podnikateľské objekty/
- pozemky /napr. zastavané plochy a nádvorcia, záhrady, ostatné pozemky, stavebné pozemky, orné pôdy, trvalé trávne porasty, lesy, ovocné sady/
- byty a nebytové priestory

Výrazná zmena je v rozsahu oslobodení od dane z rodinných domov a bytov:

V roku 2005 zákon neumožňuje uplatniť oslobodenie od dane z novostavby rodinného domu a bytu, tieto nehnuteľnosti sú na rozdiel predchádzajúcich rokov zdaňované!

Aké údaje sú potrebné k podaniu priznania k dani z nehnuteľností?

• **Priznanie k dani z pozemkov:**

► výmera pozemku v m², druh pozemku podľa evidencie v katastri nehnuteľností,

► u pozemkov, ktoré vlastník prenajal, je daňovníkom vlastník pozemku!

► nájomca pozemkov je daňovníkom iba v prípade, že nájomný vzťah trvá najmenej päť rokov a nájomca je zapísaný v katastri nehnuteľností /daňovník tieto skutočnosti preukáže listom vlastníctva/

• **Priznanie k dani zo stavieb:**

► zastavaná plocha stavby /dĺžka násobená šírkou/,

► počet nadzemných a podzemných podlaží, účel využitia stavby,

► ak stavba slúži na viac účelov napr. na bývanie a podnikateľskú činnosť, rozčleniť jednotlivé činnosti podľa podlahovej plochy,

► počet podzemných a nadzemných podlaží, predmetom dane sú aj podzemné podlažia napr. pivnice rodinných domov, nadzemné podlažia napr. podkrovia – manzardky aj jedna miestnosť, nie je rozhodujúce či je obývaná alebo nie.

• **Priznanie k dani z bytov a nebytových priestorov:**

► výmera podlahovej plochy bytu a nebytového priestoru

Prílohou priznania u daňovníkov, ktorí nadobudli nehnuteľnosti v roku 2004 je fotokópia nadobúdacieho dokladu s vyznačením právnych účinkov vkladu v katastri nehnuteľností, uznesenie o dedičstve s vyznačením právoplatnosti apod.

V prípade, ak je nehnuteľnosť vo vlastníctve viacerých spoluvlastníkov daňové priznanie je možné podať dvojakým spôsobom:

- daňové priznanie podáva každý zvlášť podľa výšky svojho spoluvlastníckeho podielu

- ak sa spoluvlastníci dohodnú, priznanie za celok podá jeden z nich, túto skutočnosť sú povinní oznámiť písomne správcovi dane /tlačivo bude k dispozícii u správcu dane/

Termín podania priznania k dani z nehnuteľností pre rok 2005 je od 1. 1. 2005 do 28. 2. 2005.

Tlačivá daňového priznania k dani z nehnuteľností si daňovník prevezme na

obecnou úrade v Dlhej nad Oravou.

ÚDAJE Z EVIDENCIE správca dane z predchádzajúcich zdaňovacích období ako podklad pre vyplnenie daňového priznania na rok 2005 nebude poskytovať.

Koľko za každý m² dane v Dlhej?

- **POZEMKY**
0,50 % z 5,60 Sk za každý m² aj začatý m² ornej pôdy

0,50 % z 1,60 Sk za trvalý trávnatý porast, ostatné plochy

0,25 % zo 60,- Sk za zastavanú plochu a nádvorcia a záhradu

0,25 % zo 600,- Sk za stavebný pozemok

0,35 % zo 4,14 Sk za lesný pozemok

- **STAVBY**
1,50 Sk za každý m² aj začatý m² stavby na bývanie a ostatné stavby tvoriace príslušenstvo hlavnej stavby

1,50 Sk za stavby na pôdohospodársku produkciu, skleníky

4,20 Sk stavby rekreačných a záhradkárskych chat a domčekov na individuálnu rekreáciu

5,60 Sk samostatne stojace garáže

7,- Sk priemyselné stavby a stavby slúžiace energetike, stavebníctvu s výnimkou stavieb na skladovanie a administratívu

14,- Sk stavby na ostatnú podnikateľskú a zárobkovú činnosť, skladovanie a administratívu

5,- Sk ostatné stavby
o 1,- Sk sa zvyšuje sadzba dane pri viacpodlažných stavbách okrem prvého nadzemného podlažia

- **BYTY**
1,50 Sk za každý m² aj začatý m² bytu

1,50 Sk za nebytový priestor

(kov)

Rozpočet obce Dlhá nad Oravou na rok 2005

Príjmy:	Čerpanie k 31. 10. 2004	2005 návrh
Daňové príjmy	2.168425,86	5.302.000
Daň z majetku	349.895	531.000
Dane za špeciálne služby	501.742,99	355.000
Nedaňové príjmy	497.280	749.000
Administratívne a iné poplatky	206.642	123.000
Kapitálové príjmy	0	10.000
Úroky	1.560,46	4.000
Ostatné príjmy	2.533.533,67	2.000
Granty a transfery na prenes.výkon štát.správy	7.556.261	7.067.000
Tuzemské kapitálové granty a transfery	317.000	300.000
Prijem Amerika /pozostalost'/	518.931	520.000
PRÍJMY CELKOVO:	14.651.272,88	14.963.000

Výdavky:	Čerpanie k 31. 10. 2004	2005 návrh
Výdavky samosprávy Ocú	2.807.086,87	3.812.000
Poplatky finanč.inštitúciám	13.304,50	17.000
Matričná činnosť	89.535,50	136.000
Splátky úverov /istiny a úroky/	414.997,40	512.000
Údržba materiálu civilnej obrany	0	2.000
Prevádzkovanie Hasičského zboru	44.103,76	127.000
Údržba a rekonštrukcia miestnych komunikácií	121.144	835.000
Výstavba - projekty	0	10.000
Nakladanie s odpadmi	278.893	450.000
Nakladanie s odpadovými vodami	20.163,50	0
Rozvoj obcí /náklady na aktivačné práce/	108.694,20	221.000
Verejné osvetlenie	142.364,40	289.000
Bývanie - bytovka	36.610,50	83.000
Športové služby	127.100	168.000
Knižnica	5.483	22.000
Kultúrne služby /kultúrny dom/	39.724,37	95.000
Vydavateľské a vysielacie služby	16.110	126.000
Náboženské a spoločenské služby /dom smútku a cintorín/	100.634,30	57.000
Nedefinovateľne vzdelanie /školenia,porady/	5.050	30.000
Opatrovateľská služba	187.332	259.000
Dávky sociálnej pomoci	11.656	20.000
Sociálna pomoc v núdzových situáciách	2.000	10.000
VÝDAVKY SPOLU:	4.571.987,30	7.281.000
Zákl. škola s materskou školou prenesené kompetencie		6.109.000
Zákl. škola s materskou školou originálne kompetencie		1.573.000
VÝDAVKY CELKOVO:		14.963.000

Ako s poplatkom za komunálny odpad v roku 2005?

Správcom poplatku je obec. Obec pri stanovovaní výšky poplatku vychádza zo známych skutočností vždy k 1.1. kalendárneho roka. Vychádza predovšetkým z údajov evidencie obyvateľstva, ktorá sa vedie na obecnom úrade. Do 31. januára 2005 sa podáva ohlásenie k poplatkovej povinnosti za domácnosť, fyzické a právnické osoby - firmy.

Ročný poplatok sa stanovuje:

- 0,60 Sk za osobu a deň pre občanov prihlásených k trvalému resp. prechodnému pobytu
- u organizácií a podnikateľov: priemerný počet zamestnancov x základná sadzba x koeficient 1

Povinnosťou poplatníka za odpady je oznámiť zmeny skutočností, ktoré nastali pre stanovenie výšky poplatku a to najneskôr do 30 dní odo dňa keď nastali /napr. narodenie dieťaťa, úmrtie člena domácnosti a pod.

Ako sa vyhnúť nepríjemnostiam?

- Usporiadať si trvalé a prechodné pobyty v nehnuteľnostiach,
- Nahlasovať zmeny skutočností rozhodných pre stanovenie poplatku v stanovenej lehote t.j. do 30 dní,
- Pri podávaní žiadosti o zníženie, oslobodenie od poplatku je povinný poplatník doložiť doklady osvedčujúce uvádzanú skutočnosť, ktorá má mať vplyv na výšku poplatku. (Preukaz ZŤP, potvrdenie o návšteve školy, pracovná zmluva, doklad o prechodnom pobyte, doklad o ubytovaní a pod.)

Teľa na ulici

Večer 28. októbra v Chlebniciach vbehol do jazdnej dráhy vodičky Škody Felicie domáce zviera – teľa. Nárazom do Felicie spôsobilo škodu na vozidle za 30 tisíc Sk. Zranené zviera si odniesol jeho majiteľ, ktorý zodpovedá aj za spôsobenú škodu na vozidle. (voj)

BLAHOŽELÁME, LUBOŠ!!!
V Bratislave vyhlásili detský čin roka 2004. Ocenenie v kategórii Záchrana života získal aj Luboš Helis, žiak ZŠ v Dlhej nad Oravou. Čestné uznanie v kategórii Záchrana života za podporu dobra získala aj Monika Daňková, ktorá napísala o skutku spolužiaka Luboša. Na snímke úspešní žiaci z Dlhej v pozadí s Bratislavskou panorámou.

(red)

Škola v zreých rokoch

Slávnostnú akadémiu usporiadala 15. októbra ZŠ s materskou školou Dlhá nad Oravou na počesť svojho 40. výročia. Prišlo aj veľa hostí, medzi ktorými nechýbali ani bývalí riaditelia, pedagógovia školy. Pekným kultúrnym programom ich potešili žiaci, ktorí zahrali na rozličné hudobné nástroje, zarecitovali, zatancovali. Starosta Milan Kurčinka ocenil prácu pedagógov a ostatných zamestnancov školy, zaspomínal na minulosť a pripomenul aktuálne úlohy a problémy školy, ktoré sa dotýkajú celej obce, ba i niektorých okolitých. Slová terajšej aj bývalých riaditeľiek a riaditeľa ZŠ prinášame v ďalších riadkoch.

Prom. ped. Štefan Matejov

učil na našej ZŠ 13 rokov, z toho 9 bol riaditeľom. Teraz učí ešte matematika a fyziku ako dôchodca.

Zastupuje chorého kolegu. Poviedal nám:

„Mladšia generácia si myslí, že s ňou lepší svet prichádza, a staršia si myslí, že s ňou ten lepší svet odchádza. Možno je to len problém generálny a asi to vždy tak musí byť. Hlavný problém je však v súčasnosti asi finančný. My sme napríklad nevedeli, čo s peniazmi. Bol problém ich minúť.

Ako je to s disciplínou detí? Je oveľa horšia ako voľakedy. Deti sú výbojnejšie. Voľakedy boli skromnejšie. Nevie, či aj mravnosť je nižšia. Celkovo je iný spoločenský život. My sme mali do určitej miery menší rozľad ako tieto deti. Nebola televízia. Bolo oveľa menej informácií.

My ako učitelia sme neboli pripravovaní na tie kriminálne činy. Demokracia sa vysvetľuje zle. Tí starší nie sú zvyknutí na alternatívy. Teraz je možnosť vybrať si ten alebo ten typ učebnice. Niektorí sa sťažujú, napríklad dejepisári. Ale čo sa týka mojich predmetov, ja som spokojný. Žiaci nie sú naučení učiť sa z učebníc. Oni potrebujú, aby sa látka vysvetlila. Samostatne sa ani nenamáhajú dostať sa k vedomostiam. A to už sa dnes pomínulo, že sa len vysvetľovalo. Dnes učiteľ má len organizovať tú robotu a treba, aby sa žiaci sami dopracovali k výsledku.

Spomienky mi zostanú pekné. Najmä na kolektív.

Emília Pilátiková, rodená Reguliová, z Dlhej bola riaditeľkou od 1. sept. 1976 do 31. 8. 1989. Predtým učila v Námestove chémiu, prírodopis. Potom v Kubíne a potom v Žiline. Zo Žiliny prišla do Dlhej. Ako porovnáva život na škole vtedy a teraz? „Stretávam sa s tými ľuďmi, ale nemohla by som to porovnávať. Rozhodne je to však ináč. Ja som bola v maličkých riaditeľni. Teraz tam majú naše upratovačky odkladací priestor na svoje potreby. Ale škola sa začala stavať, keď som bola ja tu. Vtedy sa začalo okolo nej chodiť, vybavovať. Už bola tam, kde teraz, bola nová, ale bez prístavby. Realizáciou prístavby sa priestory zväčšili.

Táto prístavbu nám vnukla situácia, že dva roky sme mali vyučovanie smenné.

Chodili sem aj žiaci z Krivej, Dubovej a z Hornej Lehoty. Až od 4. triedy, neskôr už od 1. triedy z Krivej. Ostatní zostali tak, ako boli. Riaditeľstvo bolo v Dlhej. Ale školy boli v týchto obciach. Potom niektorí žiaci, aby sa v Dubovej naplnila trieda, chodili ta aj z Hornej Lehoty. A z Dubovej do Hornej Lehoty v niektorých ročníkoch, aby sa naplnili. Situácia sa menila. Chodili autobusom. Aj teraz dochádzajú.“

Spomienky? „Mala som nesmierne dobrý dojem, keď som sem prišla zo Žiliny. Bola som na škole, kde tie deti boli také prefikané, mestské. Tu boli deti nesmierne slušné, vychované, keď som ich porovnávala so žilinskými.

škými. Aj vtedy sa stalo, že sa čosi vyskytlo, ale neboli v triede takí vybijanci, aby sa človek bál, že čo zasa vykonajú. Ale dalo sa to ak nie likvidovať, tak zmierňovať.“

Perličky: „Ale nechcem, aby ste uviedli meno. V ôsmej triede sme pripravovali kyslík, mali sme hypermangán. Jeden žiak v snahe vyniknúť, napil sa hypermangánu a potom náhodou ochorel, deti nevedeli, že sa mu nemohlo nič stať, ale hovorili, že z toho.

Volali ma Sachara (sacharóza). Kým som bola v škole, nevedela som, až neskôr som sa dozvedela. Škoda, že mi to nepovedali, mne sa to páčilo. Mám dobré spomienky na túto školu. Aj na kolektív. Strela som sa tu s ľuďmi nesmierne ochotnými, ktorí nepozerali na svoj voľný čas, na odmenu, ale na robotu a to sa mi veľmi páčilo.

Čo želim škole do budúcnosti? Predovšetkým dobrých učiteľov, dobré vzájomné vzťahy, aby boli aspoň také ako teraz, lebo som presvedčená, že sú dobré. No a dobrých žiakov. Lebo žiaci sú dobrí vtedy, keď sú dobrí učitelia.

Napríklad úžasne sa mi páčila táto oslava 40. výročia školy, že to perfektne pripravili. A že všetci sa na tom zúčastnili. Mnohé z nich, asi štyri – päť z tých, čo tu učia, sú moje žiacky. Všetky tie sladkosti upiekli tie pani učiteľky. Bola to obetavosť. V Žiline to nebolo také.

RNDr. Helena Capuliaková je riaditeľkou školy v súčasnosti. Jej slová: „Štyridsať ro-

kov v živote školy – to s stovky začatých ľudských osudov, do ktorých sa zanietení pedagógovia usilovali zasadiť zrno oznania a ľudskosti.

Za obdobie svojej existencie prešla škola nohými premenami. Rozšírila a vynovila svoje priestory, zlepšila materiálne vybavenie. V súlade s aktuálnymi potrebami spoločnosti mení svoje ciele i obsah a postupne sa stáva modernou vzdelávacou inštitúciou.

Podakovanie

za dosiahnuté výsledky patrí všetkým zamestnancom, ktorí na našej škole v minulosti pôsobili a spolupodievali sa na vytváraní jej dobrého mena. Vďaka patrí aj všetkým učiteľom, ktorí tu pracujú v súčasnosti a s láskou a trpezlivosťou odovzdávajú žiakom svoje skúsenosti, ostatným zamestnancom, ktorí tu pracujú v súčasnosti a s láskou a trpezlivosťou odovzdávajú žiakom svoje skúsenosti, ostatným zamestnancom, ktorí sa svojou každodennou prácou prichádzajú o dobrý chod školy, rodičom za podporu i všetkým inštitúciám v obci za dobrú spoluprácu.

Želám našej škole veľa ďalších úspechov, zanietených pedagógov a tvorivých žiakov, aby sa mohla vždy s hrdosťou pozeráť do minulosti a s nádejou do budúcnosti.

(rea)

Veselo aj na dôchodku

Priložiť ruku k dielu, ale aj družne sa poveseľiť vedľa naši dôchodcovia i v pokročilejšom veku. Členovia ZO Jednoty dôchodcov Slovenska v Dlhej nad Oravou svoju spoločnú činnosť bilancovali 25. novembra v miestnom kultúrnom stredisku za prítomnosti starostu obce Milana Kurčinku a schôdzu spojili s katarínskou zábavou.

Predsedička ZO Margita Kurčinková privítala štyroch nových členov organizácie a potom si prítomní uctili minútu ticha pamiatku troch, ktorí jej rady opustili v priebehu dvoch mesiacov. Teraz má organizácia 61 členov.

V máji boli aj za účasti nečlenov jednoty na zájazde v Poľsku, niektoré členky triedili textil na prípravu tka-

PRI HARMONIKE ANTONA BAJDÍKA si dôchodcovia z chuti zaspievali.

nia kobercov pre chovancov Ústavu sociálnej starostlivosti Medvedzie. Jeden člen pomáhal pri rekonštrukcii spoločenskej miestnosti v budove obecného úradu. V lete a na jeseň sa zúčastnili niektoré dôchodkyne aj pri lesných prácach na urbári.

Prijali niekoľko ponúk od známych firiem, ktoré prezentovali rôzne výrobky a za účasť

poskytli finančnú odmenu. Svojimi článkami pravidelne prispievali do Dlhánskych zvestí. Navštívili starých a nevládnych spoluobčanov a z finančnej podpory od obecného úradu ich potešili malým mikulášskym darčekom.

Podakovali obecnému úradu za zrekonštruovanie spoločenskej miestnosti, kúpenie nových stolov, stoličiek a kuchynky. V týchto nových priestoroch by sa chceli častejšie stretávať pri rôznych aktivitách.

Na oficiálnej časti stretnutia ešte zablahoželali svojim jubilantom a potom sa s chuťou pustili do dobrej kapustnice, ktorú dodalo ako sponzor Agrodružstvo.

Okrem kapustnice aj z domu prinesené dobroty však už boli súčasťou katarínskej zábavy, ktorou stretnutie pokračovalo. Podujatie spestril kultúrny program žiakov ZŠ Dlhá a výstavka ukážkových ručných prác pre začiatočníčky, ale aj pre náročnejšie vyšivačky.

(red)

RUČNÉ PRÁCE boli na stretnutí jednoty dôchodcov len malou ukážkou toho, čo naše ženy na tomto poli dokážu. Mali by sa čím pochváliť aj na väčšom podujatí a možno by pomohli Dlhú spropagovať aj pre turistický ruch.

Foto: rea

ŠKOLA

Všetci máme radi školu, len keby bola viacej dolu.

Učiteľov máme radi, aj keď nám na hodinách niekto stále radí. Chodia tam deti z Hornej Lehoty a Dlhej, Krivej a aj Dubovej.

Stretáme sa všetci v škole alebo na chutnej cole.

Aspoň ja ju mám rád, len keby sme do nej išli za rok iba 200-krát.

Patrik Žubor, 7. A

KRONIKA

Jubilanti v IV. štvrtroku 2004

60-ročná

Helena Capuliaková

65-roční

Stanislav Strežo
Anna Capuliaková

70-roční

Emília Červeňová
Peter Capuliak

75-roční

Lambert Furjel
Anna Štrbavá

85-ročná

Mária Oršuliaková

50-ročné manželstvo si pripomínajú 2 manželské páry

Ľudovít Kuľaš
a Mária rod. Kyčínová

Jozef Bleskáň
a Mária rod. Prišegemová

Blahoželáme

Rozlúčili sme sa

13. 10. s Annou Slamkovou
vo veku 90 rokov

Daň za ubytovania za odplatu

je 3,- Sk za osobu a prenocovanie v penziónoch, ubytovniach, nocľahárňach, v súkromí.

Verejný priestor za korunu

Chcete si urobiť skládku materiálu, umiestniť reklamné alebo informačné zariadenie na verejnom priestranstve? Zaplatíte 1,- Sk za m² a deň. Tento úmysel treba ohlásiť do 3 dní na obecný úrad. Daň zaviedli od 1. 1. 2005.

Šitá nepomohli

lampám za mostom. Stali sa z nich terčiky na presný zásah. Rodičia bacha! Pri prichytení strelca budete musieť siahnúť hlboko do vlastného vrecka, za 1 lampu len 500,- Sk a navyiac ďalšie korunky za jej výmenu.

(kov)

Odpál' to do vzduchu!

Pod týmto heslom učia policajti v rámci realizácie preventívneho projektu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky „Správaj sa normálne“ žiakov 5. ročníkov ako zaobchádzať so zábavnou pyrotechnikou. Každoročne cez vianočné sviatky a na Silvestra odvezú sanitky niekoľko detí aj dospelých do nemocníc len preto, že neodborne manipulovali so zábavnou pyrotechnikou. Z nemocníc sa vracajú s ťažkými následkami po popáleninách, často aj bez niektorých končatín alebo s nevidomým okom.

V každom druhu zábavnej pyrotechniky sa nachádza zmes výbušných látok. Podľa charakteru použitia existujú rôzne zmesi. Niektoré ohlujú, zvuk, plameň alebo dym. Niektoré vyvolávajú pohyb, iné nie. Vždy záleží na zmesi výbušniny zabalenej v lákavom obale a vaše dieťa nemusí správne predvídať následky po výbuchu. Podobné to je aj s nájdeným starým strelivom. Nikdy si nemôžeme byť istí, že pri manipulácii s ním nevybuchne a také nálezy radšej hláste policii a tá zabezpečí špeciálneho pyrotech-

nika, ktorý muníciu odborne zneškodní.

Pre vaše deti je dôležité, aby zábavnú pyrotechniku neodpaľovali bez vašej asistencie. Ak sa rozhodnete radšej pre svoje ruky a oči, ako pre riskantné odpaľovanie rôznych rakiet a pirátov, mám pre vás niekoľko dôležitých rád:

1. Nikdy nekupujte zábavnú pyrotechniku u predavača na ulici, v tržnici alebo od kamarátov.

2. Pirát môže kúpiť len dospelá osoba v špecializovanej predajni a musí si prečítať návod na použitie.

3. Zábavnú pyrotechniku, ako napr. raketu vložte pred zapálením do fľaše sčasti naplnenej pieskom, nedržte ju pred odpaľením v ruke.

4. Nikdy sa nezahrávajte so zábavnou pyrotechnikou a nedávajte si ju do vreciek.

5. Nikdy nezapaľujte nevybuchnutú zábavnú pyrotechni-

ku ešte raz.

6. Nikdy nezapaľujte zábavnú pyrotechniku s veľkým krátkym zápalným knôtom.

7. Nikdy neplašte zábavnou pyrotechnikou nič netušiacich ľudí a zvieratá. Malé deti, starí ľudia a zvieratá sa zábavnej pyrotechniky boja.

Na slovíčko o drogách

Drogy sú príčinou rozvrátených medziľudských a rodinných vzťahov, zničeného zdravia, v mnohých prípadoch aj života, ale najmä rastúcej kriminality. Problém je v tom, že človek závislý na alkohole a drogách musí svoje dávky zvyšovať, musí mať svoju drogu každý deň, inak prichádzajú depresie, mení sa jeho charakter aj správanie k ostatným ľuďom. Jedinou myšlienkou, ktorá narkomana zaujíma je to, odkiaľ zoženie peniaze na drogu. To je ale cesta k páchaniu trestnej činnosti.

Pre vysokú spoločenskú nebezpečnosť drogových trestných činov je aj zákonodarca nekompromisný v udeľovaní výšky trestu. Za nedovolenú výrobu a držbu omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekursora a obchodovanie s nimi hrozí páchatelovi trest odňatia slobody až na 3 roky. Ak páchatel zabezpečí drogu pre osobu mladšiu ako 18 rokov, alebo osobu, ktorá sa liečí z drogových závislostí, hrozí mu trest odňatia slobody na 3

až 10 rokov. Páchatelovi, ktorý zabezpečí drogu pre osobu mladšiu ako 15 rokov hrozí trest odňatia slobody na 8 až 15 rokov.

Čo je to prekursor? Je to látka na výrobu drogy a môže ňou byť liek určený na liečbu srdcovocievnych alebo psychických chorôb, ale aj väčšie množstvo Dithiadenu, ktorý sa používa proti kašľu.

Pokiaľ sa domnievate, že je rozdiel medzi užívaním tvrdých a mäkkých drog, tak zákon toto delenie nedefinuje. Medzi tvrdé drogy sa ľudovo radí kokaín, heroín, ale aj alkohol a medzi mäkké drogy marihuana, hašiš, ale aj nikotín a kofeín. Je jedno či polícia zaistí marihuanu alebo kokaín. Podstatné je, že zaistená podzriavá látka musí byť zaslaná na kriminalistickú expertízu a ak jej záver bude taký, že množstvo zaistenej látky obsahuje dostatočné množstvo tetrahydrokanabinolu – látky, ktorá je schopná ovplyvniť psychiku človeka, je možné podozrivého

stíhať. Zákon nepripúšťa držať u seba ani jednu dávku, hoci by sme boli priamo evidovaní u psychiatra ako narkomani.

Keď hovoríme napríklad o marihuane ako o ľahkej droge, nesmieme zabúdať, že aj po 138 dňoch naše telo uchová v tukovom tkanive ešte 1% marihuany.

Veľkou mierou sa podieľa na páchaní trestnej činnosti aj alkohol. Sú to najmä trestné činy výtržníctva, domáce násilie a ublíženia na zdraví. Tu treba povedať, že alkohol a droga je vždy prítlačujúca okolnosť aj pri dopravných nehodách, rôznych priestupkoch a iných trestných činoch. Človek z alkoholizmu a drogovej závislosti sa musí vyliečiť z vlastnej vôle.

Skôr než sa závislý človek rozhodne liečbu podniknúť, musí prísť na pomoc rodina, zmena spôsobu života, dobrí priateľ a hlavne vlastná vôľa.

Niektoré rady ako pomôcť

spolužiakovi alebo kamarátovi:

- Porozmýšľajte akým príkladom ste pre svoje dieťa.

- Na rozhovor s dieťaťom o drogách sa pripravte vopred – môže sa stať, že vám dieťa povie „Ty fajčíš a piješ a ja nemôžem?“

- Overte si kde mína svoje vreckové, prečo sa vám vyhýba, alebo odvracia tvár nabok, keď s vami hovorí, aby ste z neho necítili alkohol, cigarety a nevideli mu v očiach rozšírené zreničky.

- Pomáhajte dieťaťu stanoviť si reálne ciele, uvedomte si na čo dieťa má a na čo nie.

- Podporujte záujmy a koničky dieťaťa, aby sa vyhol núde a dajte mu vyniknúť v rodine, nie medzi nevhodnými kamarátmi.

- Správajte sa tak, aby vám vaše dieťa mohlo dôverovať.

- Doporučte mu návštevu u psychológa.

- Dajte mu najavo, že ho máte radi, každý deň.

Mjr. Mgr. Anna Vojvodová

S PÁNOM FARÁROM VDP. EUGENOM ĎUBEKOM O HODNOTÁCH PRAVÝCH A NEPRAVÝCH

Vianočný „folklór“ je málo

Jeho slová: „Opäť po roku môžeme prežívať krásnu atmosféru sviatkov, ktoré oslovujú každého jedného z nás, nielen nás kresťanov, ale aj ľudstvo celého sveta. Vstúpili do nášho života v rôznych podobách: ako sviatky rodiny, keď treba vedieť byť darom jeden pre druhého, sviatky darčiekov, štedrosti, bohatého stola, ale tiež ako sviatky lásky a pokoja.

Pre pestré zloženie ľudskej spoločnosti majú rôzny význam. Pre mňa znamenajú veľa práce, ktorú robím rád. Začínajú sa oveľa skôr ako v bežnom živote, pretože na všetko sa treba pripraviť, ľudí osloviť, nad všeličím treba dlhšie premýšľať a dávať myšlienky dohromady, dávať ich na papier, bdiť i celé noci, veľa čítať, vedieť sa sústrediť, ľuďom pomôcť, aby z týchto sviatkov nevznikla chvíľa utrpenia, ale oslava v narodenia malého betlehemskeho Dieťaťa.

Je pre mňa veľmi bolestné, že ešte mnohí nevedia, čo je vlastne podstatou Vianoc. Kde je prameň tejto obrovskej sily a moci, ktorá dokáže priviesť v celom ľudstve pocit zvláštnej radosti. Čo sa to stalo s človekom, že prestal mať záujem o to najposvätejšie, čo hreje dušu, srdce, atmosféru života! Čo to v nás vymrelo! Prečo práve počas týchto sviatkov sme si takí blízki, držíme sa za ruku, vieme sa obdariť, darovať, sme si k sebe ako ľudia, dokonca ako bratia a sestry, vytvárame rodinné spoločenstvá, vieme sa stretnúť, posedieť, porozprávať. A zrazu prejde pár dní a opäť sme v tých istých vzťahoch plní nepochopenia, zazerania, osočovania. Závisť vládne na každom kroku. Ako rád by som Vás zobral všetkých za ruku a zaviedol na miesto skutočných V I A N O C.

Zabúdame, že vedľa nás kráča človek, ktorý nás potrebuje, ale nie iba dnes. „Veselé a tiché Vianoce prajeme si všetci. Pri tejto príležitosti som dostal pár otázok, na ktoré chcem i odpovedať.“

Ako sa darí v našej farnosti vytvoriť skutočnú at-

mosféru týchto sviatkov?

„Skutočná atmosféra sa dá vytvárať iba z vnútra. Uvedomiť si, že v tej najväčšej špiny sa rodí nový život vyvierajúci z lásky Boha Otca. Život krehký ako všetko novonarodené. Totálny zázrak spadol z neba nečakane. Nikto tomu neveril, že

takéto niečo môže prísť. V noci, v tej špinavej maštali sa rodí nový život. To je tajomstvo Vianoc a pravda o Vianociach. To znamená uveriť, že aj v tej mrazivej, zahŕňajúcej spoločnosti, rodine, živote ľudí a pololudí, môže sa zrodiť nečakane niečo nové, a to život vyvierajúci z jedinej, najmocnejšej moci života – z lásky. To je posolstvo Vianoc i dnešného dňa. To je a prichádza ten najkrajší pozdrav z Neba. On to všetko koná z lásky. „Boh tak miloval svet, že poslal svojho jednorodeného syna, aby každý, kto mu uverí, mal nový, večný život,“ píše sa v Biblii. Vianoce chcú osloviť každého človeka. Je to zrod nového vedomia. Je to proces srdca. Je to tvorba, nie konzumácia. Kiež by sa zjavila dobrotivosť a láska!

Naša civilizácia podľahla konzumu ako nepravému ideálu života. Badať to aj v spoločenstve našej obce?

Z tejto cesty odbočili mnohí. Len treba mať oči otvorené a vnímať ich postoje a zároveň vnímať ich zdevastované duše. Pretvárinky je tu dosť. Komunizmus poznačil ľudí na dve generácie. Prázdne duše, zde-

vastované prostredie, vygumované mozgy, neschopnosť rozmýšľať, zdravo uvažovať, stali sa iba nástrojom chorej moci. nechcem sa stať konzumentom Vianoc a málo mi hovorí i „folklór“ okolo nich. Niekoľkokrát sa mi stalo, že som ľuďom „pokazil Vianoce“. Lebo dnes

čia, že o pár rokov rodičia nebudú vládvať porozumieť svojim deťom, čo to od nás chcú! A tak stanú sa medzi sebou cudzími, budú sa nenávidieť. Dôjde k strate, vymretiu svedomia, rozumu, citu, človek sa stane iba počítačom, výpočtovou technikou, tovarom, kusom na odbyt, stane sa iba lacnou pracovnou silou.

O televíziu radšej pomlčím. Ale predsa! Človek sa stal nie človekom, ale biznisom. Človek sa stal bábkovou hračkou v rukách hrôzostrašne mocných. Tak ako dnes vládnu svetom štyria ľudia, manipulujú štátmi, národmi, ľuďmi, tak je to i v televízií. Toto je tá otázka osobného rozhodnutia, otázka svedomia, otázka prijatia či odmietnutia, otázka svedomia rodičov i detí, zmyslu života, ale aj čo je cieľom môjho života. Bez Božieho požehnania márne sú naše namáhania.

Na čo by sme nemali zabudnúť na Vianoce, ale ani v celom novom roku?

Vianoce, to nie je otázka 24., 25. a 26. decembra. Vianoce pre mňa, to je skutočnosť celého môjho života. Vianoce každý Boží deň. To je proces. Alessandro Pronzato sa vyslovil: „Ak to malé betlehemske Dieťa sa nezrodí v srdci každého z nás, tak sa narodil zbytočne.“ To nie sú Vianoce. To je správa, ktorú by sme mali zvestovať, odovzdať ako pozdrav z Neba, lebo tam sa chceme všetci dostať. Toto je naše poslanie i domáca úloha. Možno mnohí nám budú po rokoch vďační, že skrze nás sa im život stal zrozumiteľnejším, život hodnôt, ktoré pretvárajú svet, život, kde sa naozaj dá žiť ako v spoločenstve bratov a sestier, lebo vyznanie Lásky býva aj na kolenách.

Ako možno predísť skľúnutiu k nepravým ideálom a čeliť útoku na nás cez reklamu a televíziu?

To je otázka osobnej a vnútornej slobody. Zbadali sme, že si robíme, čo chceme, ale to nie je sloboda. To je otroctvo. Ale my to chceme. Čo s tým?!? Kresťanstvo nás pozýva niest' v sebe svedomie. Kto ho dnes má. My už dnes nevieme ani, čo je hriech. Stratili sme pocit viny. Sme vraj super a ani si neuvedomujeme, hoci aj rodi-

Nový rok: Je pre mňa znamením, že budeme chcieť byť ľuďmi dialógu, závanu zdravého myslenia, usudzovania, nádeje, pravdy, uznania a slobody. Nech je pre nás požehnaním i vyslobodením z ríše otroctva.

BUĎME SI PRIATELIA V JEŽIŠOVOM MENE. Amen

Futbalovú jeseň tento rok ukončilo 14. novembra družstvo dospelých predohrávaným zápasom v Lokci. Okrem zástupcov mužov v najvyššej oravskej súťaži - I. triede a družstiev starších a mladších žiakov, účinkujúcich v II. lige - skupina sever, sme mohli tento rok premiérovito sledovať aj výkony družstva dorastu v najvyššej oravskej súťaži - skupiny B, či naše najmladšie talenty - družstvo prípravky, ktoré svoje zápasy odohrávalo turnajovým spôsobom. Na záverečné hodnotenie jednotlivých tímov a ich výkonov a umiestnenia v tabuľkách sme sa opýtali ich súčasných trénerov.

Peter Jendrišek, tréner družstva dospelých:

Po príchode k mužstvu bolo treba ako prvé dať do poriadku psychiku hráčov, o čom svedčí aj vyjadrenie jedného z nich: „Za jeseň môžeme získať najviac 9 bodov.“ Trénavanosť bola dobrá, tak som sa sústredil

s Pavlom Capuliakom preto musel narýchlo zháňať náhradu, čo sa im aj podarilo. Na pol roka sme získali hráča Trstenej - Martina Krasulu. Na ročnom hosťovaní máme aj brankára - Mareka Kulošťáka, ktorý prišiel z Nižnej. Ďalšími našimi hráčmi sú: Jozef Bleskáň, Anton Spišiak, Matej Maslo (17. r.), Patrik Murin, Pavel Capuliak, Martin Haviar, Ján Bočkaj, Branislav Žilinec, Tomáš Mores, Roman Chladný, Martin Capuliak, Anton Capuliak, Radoslav Osadský, Jozef Kukla, Pavol Kuva, Marek Matis, Pavol Kurčinka a Peter Bracho, ktorý sa počas sezóny vážne zranil a týmto mu ja aj celý kolektív chceme popriať rýchle uzdravenie. Priemerný vek nášho celku je 24 rokov. V zálohe sú tu ešte dvaja mladí hráči, Martin Matis a Rastislav Suľa, ktorých by som rád videl v zimnej príprave, ale to musia chcieť už oni sami. Dvere majú stále otvorené, rovnako ako aj ďalší chlapci, ktorí chcú hrať tú najkrajšiu kolektívnu hru.

málo času na zohnanie nového. Nakoniec sme brankára na poslednú chvíľu zohnali, je ním Martin Bukna z Oravského Podzámku. Spolu s ním sme z Podzámku získali aj ďalšieho hráča - Martina Medveckého. Potešili sme sa, že sa nám do kádru vrátil Andrej Gerát, ktorý dva roky vypustil. Máme však ešte jeden všeobecný problém, trpíme totiž na malý počet žiakov v jednotlivých ročníkoch.

V disciplinovanosti hráčov by sa dalo veľa riešiť, máme totiž 2-3 hráčov, ktorí sú nedisciplinovaní, no nemôžeme ich vylúčiť, lebo sa nachádzajú v základnom kádri. Keď sa teda inak nedá, isté veci musíme tolerovať a snažiť sa ponad ne preklenúť.

Úspešnú budúcnosť momentálne vidíme hlavne u mladších žiakov, ktoré majú veľmi dobré predpoklady pre hru - sú talentovaní, disciplinovaní a hlavne dúfame, že im to pekné vydrží. Jedným z najväčších talentov u mladších žiakov je Róbert Gonos (ročník 1995),

trénovať dva krát v týždni po dve hodiny.

Zostava starších žiakov: Martin Bukna, Andrej Gerát, Martin Medvecký, Marek Bakoš, Filip Šimánek, Miroslav Kordiak, Michal Komperda, Jakub Kukla, Ivan Jendrišek, Július Chomistek, Peter Bakoš, Marek Capuliak, Ondrej Tješš, Patrik Bača.

Zostava mladších žiakov: Michal Bača, Filip Maškara, Juraj Maslo, Jozef Kukla, Ján Petričiak, Ľubomír Dulka, Martin Sloboda, Michal Medvecký, Ján Vyrva, Martin Zmrazek, Erik Ondřík + spomínaní hráči z prípravky.

Miroslav Kuva, tréner družstva dorastu:

Napriek tomu, že dorast sme u nás obnovili po dlhých rokoch, dovoľujem si vysloviť celkovú spokojnosť s umiestnením. Potešili nás hlavne zápasy doma, ktoré sme presvedčivo vyhrali, až na remízu s Podbielom. Skutočný stav sa však ukáže až na jar, lebo

Dlhánsky futbal po jesennej časti

na presvedčanie hráčov, že na to majú, aby zdolali každého jedného v súťaži. Postupne si začali veriť a výkon šiel od zápasu k zápasu hore, aj keď vonku to ešte nebolo ono, prehrali sme vždy o gól. S tréningovým procesom som celkom spokojný, trénujeme spolu s dorastom, takže na tréningu je vždy dosť hráčov. Posledné štyri kolá sme z dorastu zobrali do mužstva Jána Bočkaja (17. r.) a Tomáša Moresa (16.r.), ktorí sa hneď dostali do základnej zostavy a Tomáš dokonca už aj dvakrát skóroval.

Po pätnástich kolách sme na desiatom mieste s 19 bodmi a aktívnym skóre 26:24, keď sme vyhrali šesť zápasov, jeden remizovali a osem prehrali. Pokiaľ na jar zlepšime hru vonku a udržíme si domáci štandard, umiestnenie bude ešte lepšie. Všetko závisí od prístupu k tréningom v zimnej príprave.

Tesne pred začiatkom sezóny ukončil svoju hráčsku kariéru Peter Hucík, z čoho sme zostali veľmi sklamaní a v šoku. Takto tesne pred začiatkom sa to určite nerobí. Výbor na čele

Jozef Kukla, tréner družstiev starších a mladších žiakov:

V II. lige - skupine sever obsadili v jesennej časti starší žiaci 11. miesto so ziskom 12 bodov a mladší 10. miesto so ziskom 15 bodov. Pred súťažou som bol s postavením v tabuľke vcelku spokojný, no teraz na konci až tak nie som. Niektoré zápasy sme vyslovene „prepásli“, napríklad zápas s Krásnom nad Kysucou, kde sme na domácom trávniku vyhrali už 3:0, no nakoniec sme prehrali 3:5, z čoho sme boli veľmi sklamaní. Ďalším takým zápasom bol tiež domáci zápas s Nižnou, keď sme nedokázali skórovať ani z bránkovej čiary. V závere sa však potvrdilo to povestné nedáš - dostaneš, keď sme po bezgólovom priebehu takmer celého zápasu nakoniec predsa inkasovali.

Veľkým problémom, s ktorým sme sa museli popasovať, bol po jarnej časti odchod 9 hráčov z družstva starších žiakov. Odišiel nám aj kľúčový hráč, brankár - Lukáš Šimánek a do jesene sme mali dosť

ktorý ešte dokonca hrával len za prípravku. Do kádru mladších žiakov sme z prípravky zaradili niekoľkých ďalších hráčov, menovite: Pavla Bakoša, Juraja Jendriška, Andreja Geloňa, Jána Geloňa a Andreja Kožienku, všetci ročníky 1994 a 1995. Týchto hráčov sme v zápasoch stávali len tak na 10 - 15 minút, aby sa viac menej zoznámili s prostredím a hlavne väčším ihriskom, ako majú v prípravke. Spočiatku totiž ani nevedeli, kde sa majú postaviť, pretože na turnajoch prípravkárov sa hráva na polovičnom ihrisku.

Chcem ešte spomenúť Tibora Maškara a Ľubomíra Dulku, ktorí mi v tréningovom procese pomáhajú. Dúfam, že sa nám aj s ich pomocou podarí počas zimnej prípravy niečo natrénovať, aby sme dokázali aspoň udržať umiestnenie v tabuľke. Počítam tiež s posilami z Chlebníc, kde je to s fungovaním futbalu ešte stále otáznive, záujemcovia o dlhánsky futbal sa už ohlasujú. V zime teda pokračujeme s tréningom v telocvični ZŠ, oba tímy budú

všetkých silných súperov, ktorí sú v tabuľke pred nami (okrem spomínaného Podbiela) privítame na domácom ihrisku. Horšie to už bolo na súperových ihriskách, kde sa nám podarilo získať len jeden bod, a to za remízu v Krivej. Na väčšine súperových ihrísk (okrem Vavrečky) sme prehrali 0:3, ostatné zápasy sme prehrali len o gól, napr. 4:3 v Párnici, v Jasenici, v Or. Podzámku 2:1, ale tam sme dohrávali len deviaty, a práve pri tomto oslabení sme dostali rozhodujúci gól.

Naše výsledky veľmi ovplyvnili zranenia hráčov, napr. Lukášovi Šutovi operovali koleno, problémy s kolenom mal tiež Martin Kurčinka a s členkom Martin Svitek. Veľa sme stratili aj nedisciplinovanosťou, hlavne u Maroša Čupaja, ktorý si prvú červenú kartu jednoznačne zaslúžil. Tá druhá, ktorú dostal v Or. Podzámku je už diskutabilná, pripisujem ju na vrub rozhodcovi, ktorý nás v tomto zápase poškodil nielen vylúčením, ale aj dvoma vymyslenými pokutovými kopmi proti nám.

Globálne sa ako tréner nechcem zameriavať len na výsledky, ale hlavne na zaradenie a prechod dorastencov k mužom. Veľmi úspešne sa k nim vlni zaradil Matej Maslo a tento rok si to už pri mužoch vyskúšali aj Tomáš Mores a Ján Bočkaj.

Pri práci s dorastom sme doposiaľ nemali závažnejšie problémy, našim plánom je udržať silu kolektívu a ešte ho posilniť. Na jar by sa mali k nášmu tímu pridať - Lukáš Jendrišek (vracia sa z Ružomberka) a Ján Bakoš (končí hosťovanie v Dolnom Kubíne).

Momentálne trénujeme raz do týždňa v telocvični ZŠ Chlebnice, no od februára plánujeme trénovať minimálne tri krát do týždňa. Tu len môžem dúfať, že tréningová morálka sa nielen udrží, ale aj zlepší.

Zostava: Lukáš Šimánek, Ján Kozáčik, Ján Ordančík, Martin Spišiak, Peter Štrbka, Michal Kožienka, Tomáš Mores, Ján Bočkaj, Martin Kurčina, Maroš Čupaj, Miroslav Polák, Lukáš Šuta, Albert Gerát, Ivan Oršuliak, Michal Mičáň, zo žiakov – Peter Bakoš.

horný rad: Rastislav Kožienka – tréner, Róbert Gonos, Peter Hucik, Milan Korman, Marek Korman, Andrej Zrnčík, Andrej Sitek, Andrej Kožienka, Jozef Geloň – ved.mužstva, **dolný rad:** Kristián Kožienka, Henrich Zrnčík, Patrik Zrnčík, Roman Geloň, Natália Matysová, Jakub Kuboš, Jozef Sálus, Andrej Geloň, Dávid Capuliak

PREDSTAVUJEME NAŠE NAJMLADŠIE TALENTY – DRUŽSTVO PRÍPRAVKY

Prípravka odohrávala svoje zápasy turnajovým spôsobom v dvoch etapách, a to na jeseň a na jar. Naše mužstvo súťažilo v skupine B, v ktorej súperilo z družstvami z Chlebníc, Podbiela a Bzín. Každé mužstvo na základe rozpisu zorganizovalo na svojom ihrisku celodenný turnaj za týchto podmienok: hralo sa na šírku ihriska, hrací čas – 2x20 min, počet hráčov: 7+1 a vekový limit – od 6 rokov. Výbornými výkonmi sme po poslednom turnaji, ktorý sa konal 2. 10. v Podbieli, obsadili pekné druhé miesto, keď sme ešte po treťom turnaji tabuľku viedli o 3 body pred Bzinami.

Konečná tabuľka po 4. turnajoch :

1. Bziny	12	9	1	2	51:10	28
2. Dlhá	12	8	2	2	47:10	26
3. Podbiel	12	5	1	6	27:40	16
4. Chlebnice	12	0	0	12	6:61	0

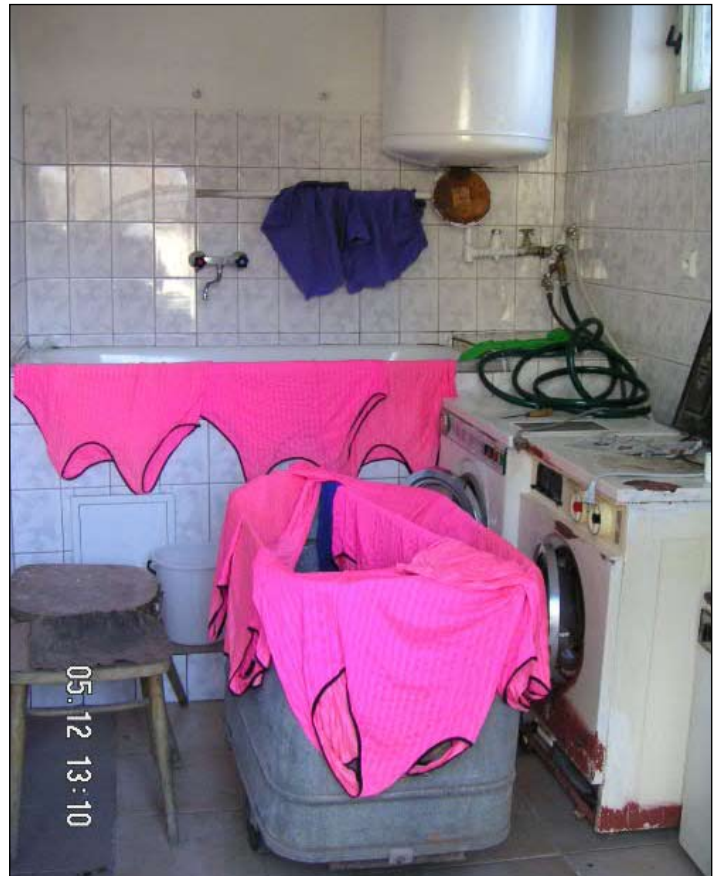
Mgr. Andrea Sul'ová

Šatne už na úrovni

Stav šatní pri ihrisku TJ bol už dlho nevyhovujúci, a tak iste nielen hráčov, aj priaznivcov futbalu v našej obci poteší, že ich rekonštrukcia má už prvé výsledky, ktoré zmenili situáciu k lepšiemu.

Celkové náklady presiahli 300 tisíc korún. Sú hotové šatne i kancelária. Ešte sa bude pokračovať podľa toho, ako budú stačiť peniaze. Na rekonštrukciu čaká ešte zhruba tretina objektu, náklady tejto časti sa predpokladajú do 150 tisíc korún. Mala by

sa urobiť na budúci rok, ak na ňu bude. To podstatné sa však už vykonalo. Rekonštrukciu šatní realizuje dodávateľsky Agrodružstvo.

Foto: sul'

Keď zdravie už nevládze

V našej obci pribúda starších, a tým aj tých, ktorých zdravie už nestačí na zvládnutie mnohých bežných povinností. Predsedom dedinskej organizácie Jednoty zdravotne postihnutých Oravy je Marián Kňazúr (na snímke). Opýtali sme sa ho, ako pracuje táto organizácia a aké sú jej plány. Povedal nám:

„Máme 27 členov. Niektorí sa pýtajú, čo z toho budú mať. Ide o to, aby sa členovia navštevovali, lebo samota je zlá. Rodinní príslušníci sa o nich starajú, ale ľudia by sa mali aj navštevovať. Hlavne tí postihnutí, ktorí to viac potrebujú a majú menej možností.“

Aké skúsenosti máte s návštevami vy sám?

„Počas roka ich vykonám asi 10 – 15 a urobím aj dohodnutý nákup. Podobne ako jedna pani s rakovinou, ktorá bola vo veľmi zuboženom stave, niektorí sa už neradi ukazujú na oči. Vtedy sa treba pýtať, čo si dotyčný želá. Na túto činnosť sú peniaze a som rád, že jestvujú sponzori, ktorí pomôžu. reštaurácia Maják pán Červeň, urbár - predseda pán Strežo, čerpacia stanica pán Mikuška, pekárň

Špavor. Prispievajú každý rok, za čo im veľmi pekne ďakujeme.

Rok čo rok starších a zdravotne postihnutých pribúda, takže táto humánna činnosť je pre našich občanov skutočne potrebná. Máme tu najmä mozgové príhody, infarkty. Ten dotyčný, kam idete na návštevu, sa aj poteší, že máte oňho záujem, a i keď je ťažko postihnutý, dokáže sa aj usmiať. Nemyslím len na to pochmúrne.“

Kde máte centrum?

„V Tvrdošíne. Na začiatku to bol Martin. Lenže tie peniažky, ktoré tam dostávali, nešli ta, kam treba, Martinčania nám ani nerobili žiadnu poradenskú službu. Tak sa Orava sa od tohto roku osamostatnila. Má okolo 1600 členov. Podľa potreby sa robí aj poradenská

služba. Buď zjždeme na ústredie alebo ak je niečo vážne, prídu odtiaľ. Z Tvrdošína chodia aj na výročné členské schôdze – tajomníčka pani Marta Bakošová a predsedníčka pani Marta Pardelová. To, že Orava je zvlášť, je dobre. Martin na poradenskú službu dostával pol-druha milióna korún, možno aj viac. Ústredie sa nerado chváli. Oni to mali len pre seba. A my, čo dostávame, rozdelíme si, zostane len nám. Ide napríklad o kúpeľné a rekondičné pobyty alebo kúpanie sa na termálnom kúpalisku v Oraviciach.“

Majú ľudia o to veľký záujem?

„O tie rekondičné pobyty

ani nie, prvoradá je pre nich práca doma. Ale telo si potrebuje aj oddýchnuť. Slováci pracovať vedia, ale oddychovať, to akoby bol pre nich problém. Chodia k nám pravidelné výzvy, vyhlasujeme to aj v miestnom rozhlase. Ale bohužiaľ...“

Nie sú to veľké výdavky?

„Sú tam seemdňové pobyty. Platí sa 1200 korún, to je minimálne. A cestovné podľa toho, či sa ide autobusom, vlakom alebo autom. Nemôžem povedať, že by nám Martinčania tie rekondičné pobyty neboli dali, ale tá ich aktivita, to nebolo ono!“

Čo sa chystá v najbližšom čase?

„Teraz v decembri by mal byť seminár, ako ďalej, koncom januára bude výročná členská schôdza a tam sa členovia dozvedia, čo treba. Prídu aj predsedníčka a tajomníčka z Tvrdošína.

Viem, čo to znamená starať sa o zdravotne postihnutých a tí, čo ich majú v rodine, vedia, aká je to práca. Želám im do nového roku veľa zdravia a trepezlivosti pri opatrovaní ich blízkych.“

(rea)

ČASŤ BUDOVY TELOCVIČNE V AREÁLI ZŠ dostala v tomto roku novú strechu. Pribudol i prístrešok nad vonkajším schodištom. Celková suma investícií je 593 869,- Sk, z toho 383 008,- Sk prispela obec a 255 861,- Sk škola zo svojho rozpočtu. **Foto: rea**

Krutá zákruta

Medzi Dlhou nad Oravou a Sedliackou Dubovou prešiel 9. októbra na poludnie vodič Mercedesu do protismeru, kde vrazil do dodávkového Transportéra a následky nehody si odniesli 4 ľudia. Dvaja spolujazdci z Mercedesu a dodávky utrpeli ľahké zranenia a dvaja spolujazdci z Transportéra boli prevezení do oravských nemocníc s ťažkými

zraneniami. Škoda na vozidlách bola odhadnutá na 100 tisíc Sk.

Medzi Dlhou nad Oravou a Krivou nezvládol zákrtu 28. októbra večer ani vodič Škody Superb z Martina. Narazil do zvodidiel, zišiel z komunikácie, zroloval ešte jednu dopravnú značku a skončil vo vrbinách. Na vozidle bola vyčíslená škoda na 100 tisíc Sk. **(voj)**

Hypervianočná

(na nápev: Pastieri, pastieri, hore vstaňte)

*Kreštanía, kreštanía, hore vstaňte!
Do hypermarketov utekajte!
Aby ste peniaze vydávali
a potom na biedu nadávali.*

*Chudobní Slováci už sa rútia.
Bože môj, jak tanky, a nie ľudia.
Akcie v obchodoch mňať nútia,
kupujú, behajú do spadnutia.*

*Kupujte v pondelok a aj v piatok,
v sobotu, v nedeľu, ba aj sviatok.
Veď nám vždy v kuchyni niečo chýbe,
už nám z tých nákupov isto šibe.*

*Skoro sme Vianoce už zrušili,
Ježiška biznisom pridusili.
On si tam v jasličkách tíško drieme
a my sa navzájom len hryzieme.*

*Tak to sme Ježiško, my Slováci,
od rána do noci iba v práci.
Niet času už na nič, či na seba,
každý by najradšej len do neba.*

(Amos Tatranský)

„Panta rei“ – všetko tečie, usúdil grécky filozof Hérakleitos v 6. storočí pred našim letopočtom. „Nevstúpiš dvakrát do tej istej rieky“ – upresnil to ešte, keby niekto nepochopil, čo to znamená v praktickom ľudskom živote.

A tak si ľudia začali zvykať na plynutie času, zistili, že všetko podlieha premenám. A pretože vynášali aj písmo, začali písať svoje dejiny. Potrebovali kalendáre, pri ktorých vychádzali z opakujúcich sa cyklov. Z pohybu nebeských telies a zo striedania ročných období, ktoré napokon tiež sú výsledkom tohto pohybu. Jeden z najzložitejších kalendárov postavených na vzájomnej súhre týchto opakujúcich sa cyklov je pravdepodobne indiánsky kalendár starých Mayov.

Keďže im umožňoval dlhodobé cykly delením prepočítať na menšie obdobia, vzbudil u vedcov našej civilizácie spočiatku mylný dojem, že mali nejaké presné meracie prístroje. Ale nemali. Len boli dôvtipní a vedeli aj dobre počítať.

Znova sa blíži podľa nášho oficiálneho kalendára nový rok, ktorý rôzne cirkvi budú ešte oslavovať podľa svojich kalendárov aj inokedy. Človek musí všetko prepočítať, definovať, stanoviť nejaké hranice. Aj rôzne rozhrania času, keď

vtipnosti mali aj na to recept. Kým v produktívnom veku muži nesmeli piť alkohol, aby sa nezhumľovali a mali dostatok síl na prácu a boj, keď dospeli do veku akoby penzistov, tak piť, ba piamo chl'astať museli. Patrilo sa. Keď už človeka trápí reuma, bolia zuby, následky zranení a všeľičo iné, v takom obveselenom stave to ani veľmi necíti. Taký Indián sa potom zhumľoval urýchlene a s dobrou náladou sa pobral k veľkému duchovi. Keď sa nad tým tak zamyslíme, nerobíme to my náhodou naopak, ako treba? Spomeňme si na to, keď na Silvestra budete holdovať všetkému, čo tiež tečie okrem času. Aby nám ten čas neuplynul prirýchlo.

Tekutý čas

My počítame svoj kalendár podľa narodenia Krista a už ani nezáleží na tom, že ten dátum nebol kedysi vyrátaný presne, ale rozdiel predstavuje niekoľko rokov, čo sa zistilo podľa výskytu povestnej kométy. Tento letopočet prsto máme a podľa neho meriame svoje životy a pohyb kola dejín.

sa v skutočnosti nič mimoriadne nestane okrem toho, čo zorganizujeme na túto príležitosť my sami. Vtedy pocítíme to plynutie času. On tečie. Tečie aj dolu hrdlami, takže ešte po Novom roku na otázku „Ako si silvestroval?“ počujeme zavše odpoveď: „Ďakujem, dobre, ešte dnes mi je zle.“

Starí Mayovia vo svojej dô-

ANDREA SMOLKOVÁ

Z HUMOROM DO NOVÉHO ROKU

Sestrička doniesla z rontgenu snímku hlavy pacienta a hovorí: „Môžete byť spokojný. Nič tam nemáte.“

☺ ☺ ☺

Lekár prezrie pacientku a vraví jej: „Pani, je to s vami zlé, máte vodu v kolene, vysoký krvný tlak, výrastky na chrbtici... Koľkože to máte rokov?“

„Tridsať.“ „No prosím! A navyše aj sklerózu!“

☺ ☺ ☺

„Pani susedka, vy ste chorá? Videla som od vás ísť lekára.“

„No a? Keď ja vidím ísť od vás oficiera, pýtam sa, či bude vojna?“

☺ ☺ ☺

Lekár sa pozerá na rontgenovú snímku a vraví pacientovi: „Pokoje fajčite ďalej! Teraz už je to jedno.“

☺ ☺ ☺

- Jano, vieš aký je rozdiel medzi ženou a zlodejom?

- To teda neviem.

- No zlodej chce peniaze alebo život. Žena chce všetko.

☺ ☺ ☺

- Ty, Fero, nevyzeráš dobre.

Čo sa ti stalo? - Ani sa nepýtaj!

- Čo také? - Ale, čakal som

pri autobuse starú a neprišla.

Teraz sa bojím, či nie je doma od včerajška.

☺ ☺ ☺
Jano s Ďurom nastúpili v Kral'ovanoch do preplneného vagóna. - Počuj, kamarát, čo teraz? - pýta sa nahnevaný Ďuro.
- Nechaj to na mňa, - odpovie mu Jano a na celý vagón zakričí Ľudia, utekajte, ušiel mi had! Cestujúci ozlomkrky skáču von. Jano s Ďurom si ľahnú spať. Keď si trocha zdriemnu a preberú sa, zistia, že stoja stále v Kral'ovanoch. - Čo sa stalo? - skriknú na výpravcu. - Ale, nejakému bláznovi ušiel vo vagóne had, tak sme ho odpojili.

TENISOVÉ ÚSMEVY

Slávneho tenistu Bjorn Borga oslovil v Monte Carlo hotelový hosť, že by si chcel s ním zahrať. Borg súhlasil: „Povedzte kedy.“ Hosť na to: „Zajtra o deviatej na dvorci, alebo tiež o desať minút neskôr.“ Presne o deviatej obaja nastúpili, hosť hral ľavou rukou a hladko vyhral. Prekvapený Borg žiadal odvetu. Hosť súhlasil: „Zajtra zasa o deviatej na dvorci alebo možno o desať minút neskôr.“ Znova prišli obaja presne o deviatej, hosť hral tentoraz pravou rukou a opäť hladko vyhral. Zdesený Borg sa opýtal: „Ako to robíte? To som ešte nezažil.“

„To je jednoduché, – hosť na to – keď sa ráno zobudím

a moja žena leží v posteli na ľavom ramene, hrám ľavou rukou, keď leží na pravom ramene, hrám pravou.“

„Ak čo keď leží na chrbte? - chcel vedieť Borg.“

„Tak prídem o tých desať minút neskôr.“

☺ ☺ ☺ ☺ ☺

Keď sa na tlačovej besede pri stretnutí Davisovho pohára opýtali tenistu Tima Sturdzu, aká je disciplína v mužstve, odpovedal: „Náš štátny tréner nás má už tak ďaleko, že keď mi povie smečuj, tak smečujem, aj keď široko ďaleko nevidno žiadnu loptu.“

„Tenisový zápas môžete

hrať o peniaze alebo o česť. Nikdy nehrám o česť, pretože každý hrá o to, čo nemá.“

Dimitri Sturdza

☺ ☺ ☺ ☺ ☺

Jediný problém pri hraní nemožného úderu je, že je nemožný.

Jacques Michod, švajčiarsky kapitán Davis-Cupu

☺ ☺ ☺ ☺ ☺

W. T. Gallwey píše: „Keď si dostatočne často poviete, že ste zlý hráč, tak sa ním aj stanete. Len preto prehráte zápasy. Je to akýsi spôsob sebahypnózy. Túto teóriu môžete

celkom ľahko vyskúšať, keď mi dovolíte malú lesť. Keď bude mať váš súper nabadúce dobrý deň opýtajte sa ho pri zmene strán: „Povedz mi, ako to vlastne robíš, že máš dnes taký dobrý forhend?“. A keď sa chyti do tejto pasce – a na deväťdesiatpäť percent to urobí – začne rozmýšľať, ako trafi loptu správne pred telom, či drží raketu pevným zápästím a lepšie pretiahne, skončí sa neodvolateľne jeho dobrá forma. Len čo skúsi vedome opakovať to, o čom ste mu povedali, že to robí mimoriadne dobre, stratí svoj rytmus. Radšej však tento trik v zápase neskúšajte! Ste predsa džentlmen.“ (rea)

ČO UVARIŤ

Vtáčie mlieko

Postavíme variť 8 dl sladkého mlieka osladeného vanilkovým cukrom. Z 5 bielkov urobíme tuhý sneh osladený cukrom. Zo snehu hádzeme lyžicou veľké halušky do pomaly vriaceho mlieka. Medzi hádzaním si lyžicu namáčame do vriaceho mlieka. Po dvoch minútach halušky prevrátime na druhú stranu na ďalšie dve minúty. Potom ich vyberieme na sito. Vo 2 dl mlieka rozmiešame 5 surových žĺtkov. To pomaly prilievame pomaly do mlieka na sporáku a pri stálom miešaní necháme prevrieť, precedíme a dáme vychladnúť. Mlieko potom vylejeme na hlbokú sklenú misu a poukladáme naň vychladnuté snehové halušky. Podávame to dobre studené.

(red)

PRÍSLOVIE

*Keď máš zuby, nemáš chleba,
keď máš chleba, nemáš zuby*

KRÍŽOVKA

Tajnička krížovky, uverejnená v Dlhánskych zvestiach číslo 3/2004 znie takto: „Nenávisť možno premôcť láskou“.

Knižné odmeny si na Obecnou úradu prevezmú: Jana Pavčová, Dlhá nad Oravou č. 191, Mgr. Mária Hudecová, Dlhá nad Oravou č. 265 a Mária Štitáková, Dlhá nad Oravou č. 333.

Výhercom blahoželáme!

Vylúštenie krížovky z čísla 4 spolu s kupónom posielajte do 31. januára 2005 na adresu redakcie.

KUPÓN 4
DLHÁNSKE ZVESTI

Autors - HOD -	dlhába	ZHŤUATOK TAJNICKY	oriomáti. knížka	stredná hlúby vstanoč. rešiti	zbeľavec	naša hudačská skupina	občie	mongolská reka	pa pagáji
dnešného dňa					ortie, puchovica				
ponorová pouška					pláň po mami.				
hľadáť (grajr.)					naše mesia predložka				
Pamätky: WODER, SI RAH. MA. PRAMI A	dívaj do SUNOV otriešok							NOVIEC TAJNICKY	vt. voma reže
uhýbať vyrábok (skr.)			čierka pol.č. lyžičkový vosk				čŤV Prírodné opieča stoma, rub		
zvyšný ton A				kôň Henrich stalo- mory		riľva po čes. Hed			
memiša as					chytím (hovor.) odlišená				
análiti, zobekati						výkypení občar sklána [cast.]			
	druh raky mesto pod labrami					prírodné nášokas oral po mam.			
čŤV Sobraniec			st. časť holograf čŤV D. Kubina				zračka vzápľna náša pol. stoma		
státe					ľub prehnaná rešitičera				Aršini po čes.
Pendinas				lieko [skr.] vľha nášokas					
uhkov. zámeno			poľnoh. hormón prácke plameno			česka [skr.] po angl.			
	ameš liehom	marok čŤV kacúr po rus.					taliansky nášokas po čes. hláskova		
veľkúška (pomi.)						střílný trpasličí kamen			
predložka						starší slaven. nášokas			
prv leničky preklad hlásk						poľnoh. [skr.]			

Dlhánske zvesti
NOVINY OBCE DLHÁ NAD ORAVOU

Dlhánske zvesti - Noviny obce Dlhá nad Oravou ● Vydáva Obecný úrad v Dlhej nad Oravou. ● Povolené Okresným úradom v Dolnom Kubíne. ● Adresa redakcie: Obecný úrad Dlhá nad Oravou 250, tel.: 043/5894 201, fax: 043/5822 150, e-mail: ocudlhano@stonline.sk ● Šéfredaktorka: Andrea Smolková, tel.: 043/5894 500, 0907/334141, e-mail: motola@pobox.sk. ● Redakčná rada: RNDr. Helena Capuliaková, Elena Kovaľová, Milan Kurčinka, Andrea Smolková, Mgr. Andrea Suľová. ● Grafická úprava: LAR, a.s., Dolný Kubín ● Tlač: z dodaných podkladov Tlačiareň Vrabel Dolný Kubín. ● Za poslané príspevky ďakujeme, nevyžiadané rukopisy nevraciam. Za vecnú správnosť príspevkov zodpovedajú autori.